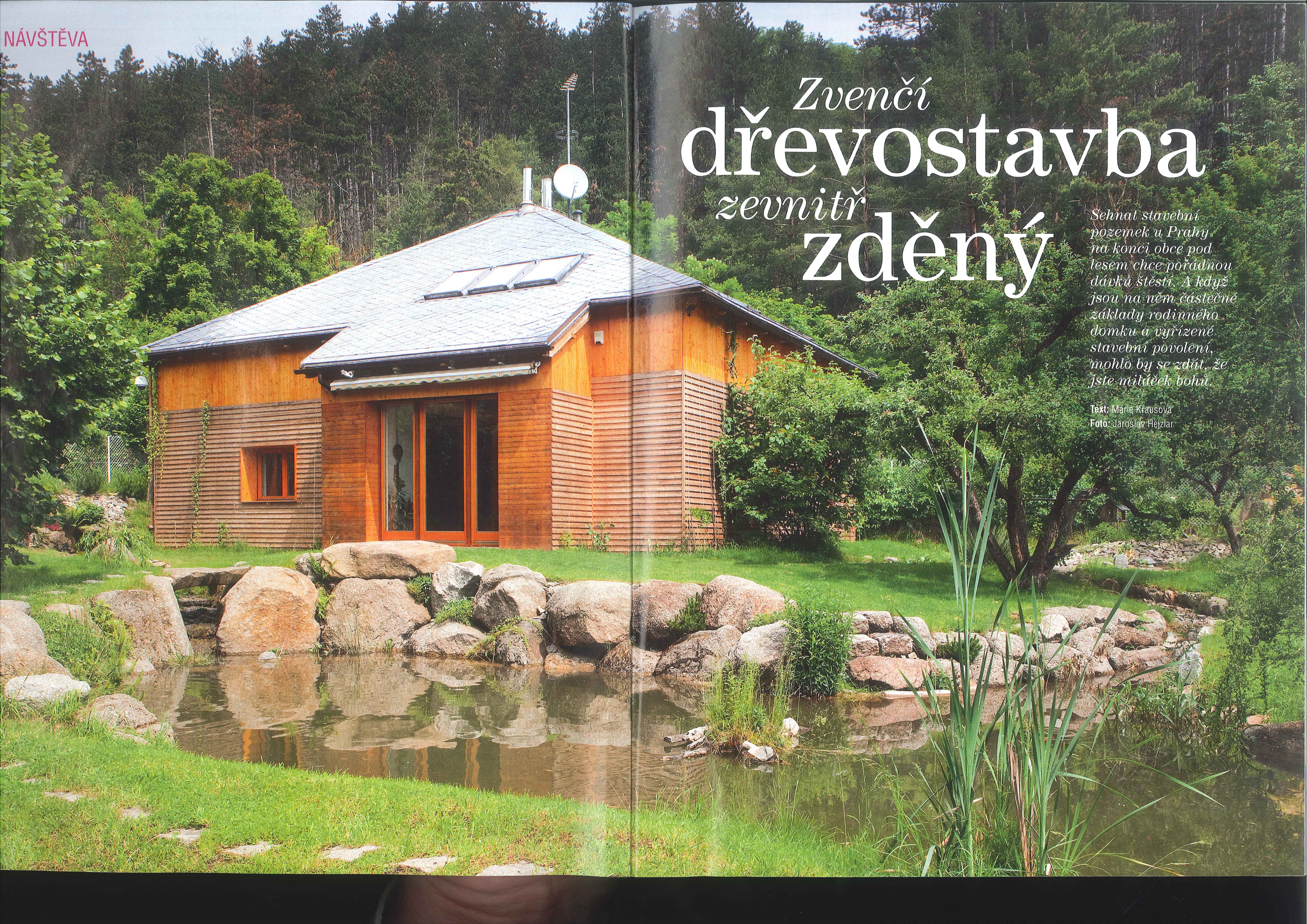

Zvenčí dřevostavba zevnitř zděný

Sehnat stavební pozemek u Prahy na konci obce pod lesem chce pořádnou dávku štěstí. A když jsou na něm částečné základy rodinného domku a vyřízené stavební povolení, mohlo by se zdát, že jste miláček boží.

Text: Marie Krausová

Foto: Jaroslav Hejzlar

dominantou přízemí je cihlová akumulční zeď s krbovou vložkou, která a jaře a na podzim stačí k vytopení domu, v zimě přitápěním šetří plyn

NIC NENÍ TAK RŮŽOVÉ...

Koupě pozemku s rozestavěným domem a stavebním povolením pro nového investora znamená, že nemůže budovat zcela podle svých představ. Musí dodržet původní (schválené) parametry povolené stavby jako například půdorysné rozměry, výšku, materiály, polohu na pozemku apod. V tomto případě předchozí povolení bylo na dřevostavbu s garáží. „To ale nebyl náš záměr, nicméně po dohodě se stavebním úřadem se řešení našlo: nový dům bude zvenčí jako dřevostavba vypadat,“ vypráví stavebník. „Pozemek však je na hranici chráněné krajinné oblasti a ve 2. ochranném pásmu vodního zdroje, takže stavba, realizace i provozování jsou spojeny s řadou omezení a vyžadují řadu výjimek a s tím souvisejících přísných podmínek. Přesto nemáme důvod ke stížnostem. Přístup zdejšího stavebního úřadu k řešení problémů byl příkladný.“ Svou měrou k tomu přispěl i autor, stavebník a investor v jedné osobě, s letitou praxí ve stavebnictví a člověk, který čítankově naplňuje pojem „konsensuální“.

POSTAVIT SVŮJ SEN

Investor snil o bydlení v prostorném rodinném domě velmi dlouho. „Jako kluk jsem sdílel s bratrem osmimetrový pokoj a pak se stěhoval z jednoho malého bytu do druhého. Proto jsem chtěl, aby můj vlastní dům byl prostorný, vzdušný, jednoduchý. Levný jako stavba i provozně. Zvenčí obyčejný a neobyčejný zevnitř. Plánoval jsem ho dlouho, bez ohledu

na pozemek, v mnoha variantách. Mám archivované všechny návrhy,“ posuzuje s odstupem investor genezi realizovaného projektu. „Za dobu strávenou ve stavařině jsem věděl, co chci: obyčejně neobyčejný, přírodu nedevastující rodinný dům, na který použiju co nejvíc materiálů, které během svého vzniku i v případě zániku budou šetrné k okolí. Dům pro mě musel být místem, kde mohu zkoušet, realizovat a také předvádět zájemcům svoje nápady.“

ŠALEBNÝ DOMEČEK-HŘÍBEČEK

Nepodsklepený dům se stanovou střechou vypadá z ulice poměrně malý. Je to optický klam umocněný zahradou s částí původního sadu a novými popínávkami, které mají za úkol rychle porůst dům a zatlačit jeho hmotu do okolní přírody. Porothermová stavba má dřevěnou fasádu, částečně hladkou, částečně horizontálně strukturovanou.

Zvláštností konstrukce je horní patro dílem zavěšené do krovu a dílem podepřené centrální válcovou zdí. V cihelném sloupu je technické zázemí, plynový kotel, krb a komíny. Tato zeď má i akumulční funkci a sama slouží jako součást systému pasivní rekuperace tepla.

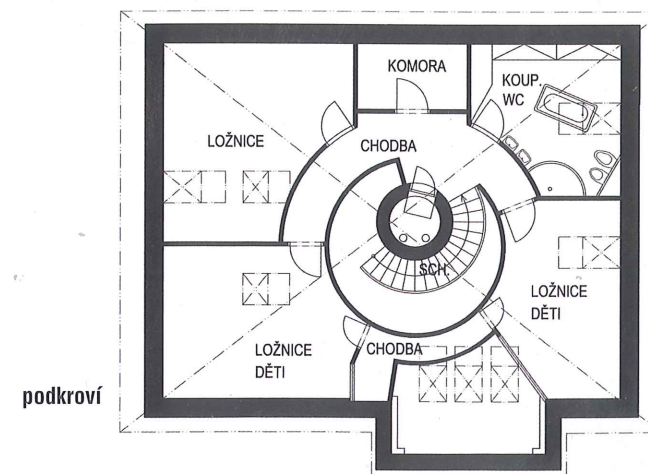
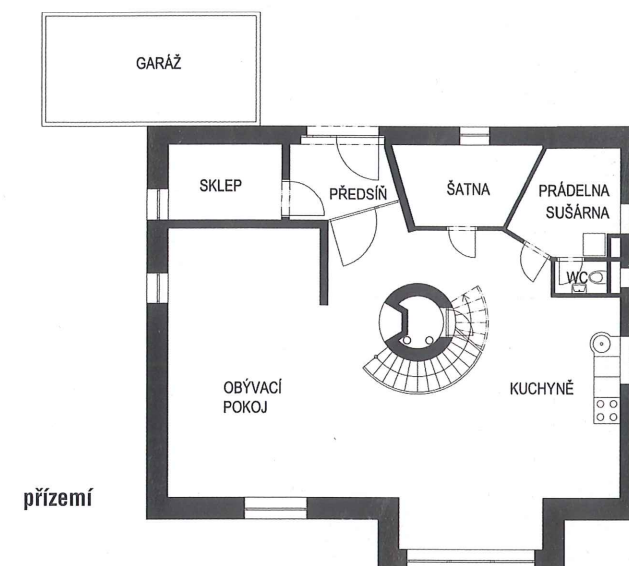
Pohledově přiznaná dřevěná konstrukce patra je součástí interiéru v přízemí stejně jako samonosné točité schodiště z masivního buku a režný povrch sloupů. „Zavěšený strop je pro mnoho návštěvníků, kteří jsou z oboru, velké překvapení. Přitom nejde o potrhlý experiment. Zavěšení konstrukce

Při plánování investor dbal, aby se původní ovocné stromy staly součástí zahrady. Díky tomu nový dům vypadá, jako by tu stál odnepaměti.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Autor	Ing. Karel Hegenbart
Projektant	Ing. Karel Hegenbart
Dodavatel	subdodavatelsky
Plocha pozemku	1055 m ²
Zastavěná plocha	137 m ²
Užitná plocha	115 a 94 = 209 m ²
Konstrukční systém	nepodsklepený dvoupodlažní dům, zděný, obvodové zdivo Porotherm P+D Si, středová zeď plná cihla, příčky sádrokarton stropy – smrkové dřevo, příčky sádrokarton
Střešní krytina	břidlice
Fasáda	sibiřský smrk
Zateplení	minerální vata
Okna	dřevěná EURO, dvojsklo
Vnitřní dveře	vstupní skleněná, interiérové dřevo masiv
Podlahy	smrkové prkna
Vytápění	kombinace teplovodní s plynovým kotlem, vzduchové – krb s ventilátorem a systém pasivní rekuperace

KOLIK TO STOJÍ

Náklady na stavbu tohoto domu byly zhruba 13 500 Kč/m² podlahové plochy, tedy 3,7 mil. Kč.

Francouzským oknem z jídelny je výhled do zahrady

Křivolakost skříněk budí obavy ze špatné optiky objektivu, nebo že fotograf popil víc než zdravo. Obojí je špatně: kuchyňské křivky jsou realita z olšového masivu.

přináší mnohé výhody: prostorové, finanční i technicko-provozní,“ vysvětluje investor. „To, že jsem použil dřevo jako nosný i pohledový materiál, nebylo samoúčelné. Jen tak je možné využít všechny vlastnosti dřeva, aby byl dům útulný, voněl a chránil své obyvatele. Dřevo svými antiseptickými účinky nedovolí, aby nás doma obtěžovali komáři nebo mouchy.“

„KULATÝ ČTVEREC“ A JINÉ NÁPADY

Vizuálním důsledkem realizovaných konstrukcí je dojem větrného mlýna s kruhovým půdorysem. Tuto iluzi vytváří mohutný cihlový válec uprostřed místnosti s paprsovitými trámy jako loukotěmi. Místnost v přízemí (80 m²) díky poměrům výšek stropů, cihlové ose se schodištěm a ochozu patra s průhledy nepůsobí jako rátejná, ale domácky útulně.

Podél východní stěny je kuchyňská linka z masivní olše, která byla převezena z předchozího bytu, kam byla vyrobená na míru. Její hundredwasserovské křivky podporují dojem dynamičnosti prostoru. Pozornému čtenáři neunikne absence digestoře. „Je zbytečná,“ zní vy-

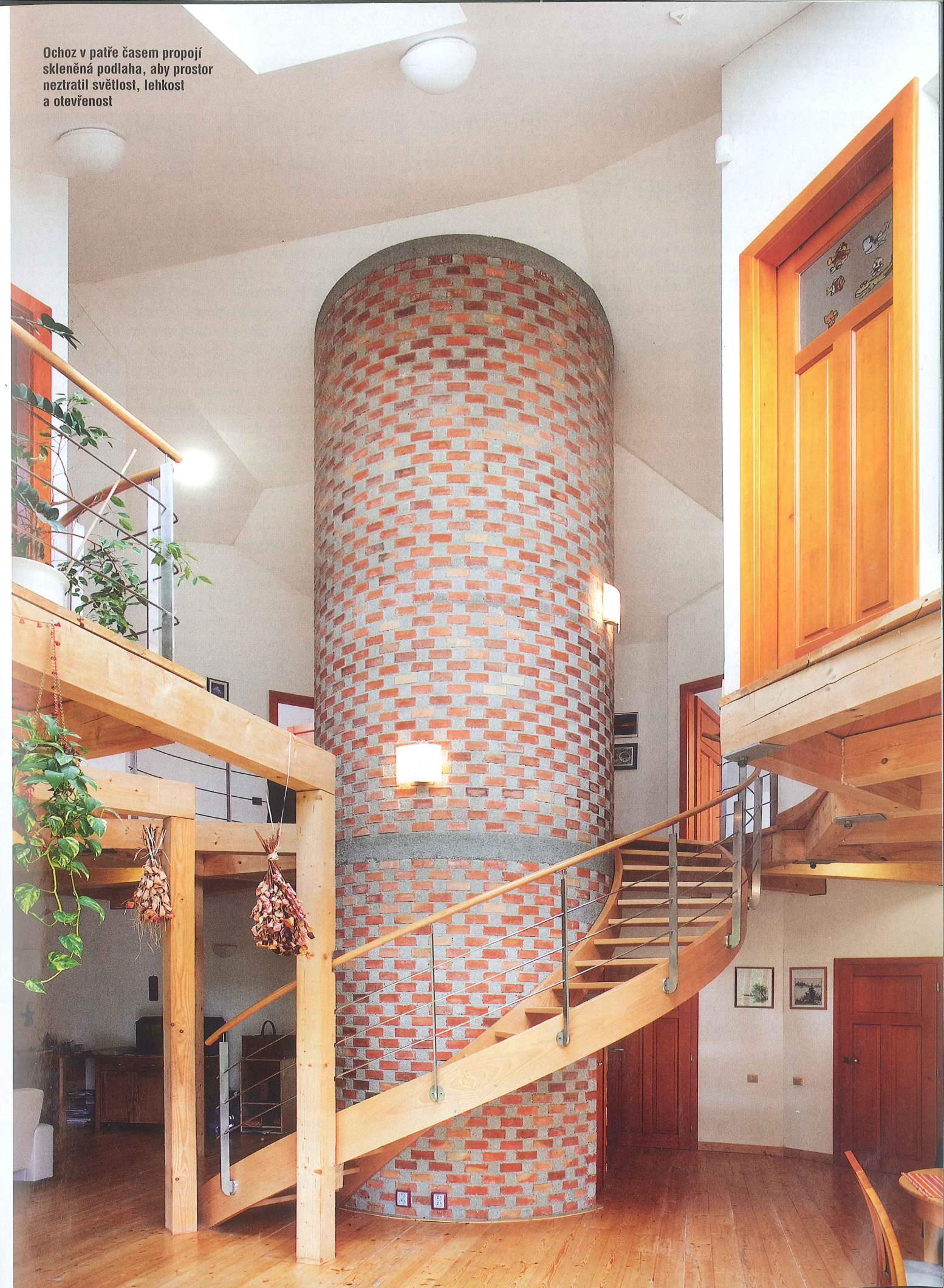
Vstup ze severu. Přesahující střešní latě časem porostou popínavky a zelená střecha ochrání vstup před nepřízní počasí.

Bukové schodiště spirálovitě obepíná dutý válec cihlové zdi. Za dveřmi je technická místnost.

V koupelně je kromě centrálně umístěné vany také sprchový kout zasunutý pod šikmou střechu. Nejobtížnější bylo sehnat výrobce skleněné zástěny ve tvaru komolého válce.

Ochoz v patře časem propojí skleněná podlaha, aby prostor neztratil světlost, lehkost a otevřenost

světlení. „Velký prostor, přirozené větrání a použité materiály nedovolí, aby se pachy z vaření šířily.“

Na jižní straně se do zahrady dům otevírá velkým francouzským oknem, kudy proudí dost světla do přízemí i na ochoz v patře. V zimě jsou tepelné zisky z okna velmi důležité, v létě naopak před sluncem brání automatická třiapůlmetrová textilní markýza.

V jihozápadním koutu je relaxační zóna s posezením u televize, v severozápadním je malá pracovna.

Ze severu je hlavní vstup do domu (tady přišla ke slovu moderní technologie: čtečka otisků prstu – více se dočtete na straně 96), zádveří, dílna, jednoduše zařízená šatna (IKEA), prádelna, WC.

V patře jsou tři ložnice, příruční sklad a komfortní koupelna.

NÁPADY NOVÉ I TRADIČNÍ

První „závoro-brána“ je u vjezdu. „S využitím standardních elementů pro automatické brány jsem nechal vyrobit konstrukci brány, která se místo pojezdem zvedá jako závora. „Inspiroval mě před lety Receptář prima nápadů, a tak vznikla pět metrů široká brána, nejrychlejší v Čechách. K otevření pro průjezd v plném profilu stačí šest sekund,“ říká autor. Západní fasádu (není na fotografiích) tepelně izolují naskládaná polena. „Tak se to dělalo už kolem starých horských chalup. Navrhl jsem konstrukčně jednoduchý úložný systém, který kryje celou fasádu, vzhledově odpovídá charakteru domu a byl levný,“ chlubí se autor.

Dalšími zajímavostmi jsou vypínače v úrovni ruky, optimalizované komunikace, které nerozdělují prostor jako neviditelné zdi, okna nejsou v průstřelech, otvírání dveří je v souladu s logikou pohybu. Že chytrost nejsou žádné čáry, dokazuje i systém chlazení domu za letních veder: „Vodou z rybníka chladíme střechu obyčejným zahradním postřikovačem. Funguje levně, spolehlivě a výsledek je lepší než klimatizace!“ Pro vytápění slouží kombinace plynový kotel s vodními radiátory, krb a vzduchové rozvody, slunce a akumulace napojená na krbový systém rozvodů. Podle ročního období a teploty v domě se udrží optimální tepelná pohoda s minimálními náklady.

Největší pýchou majitelů je pasivní rekuperace. Její funkce spočívá v možnosti přirozené, a zároveň řízené, cirkulace vzduchu mezi obvodovými pasážemi a centrem domu. „Díky cihlové válcové zdi s komínovým efektem proudí vzduch mezi středem a obvodem domu. Podle ročního období se vzduch u obvodových zdí buď chladí, nebo ohřívá. V zimě cirkulaci pomáhají ventilátory (součást vytápění horkým vzduchem). Je známo, že o tepelné pohodě rozhodují povrchové teploty konstrukcí. Díky systému pasivní rekuperace je tepelná energie využívána efektivněji než bez ní, a tím, že aktivně zvyšujeme povrchové teploty, snižujeme potřebu energie. Pokud venku průměrné denní teploty neklesnou pod 0°C (např. březen 2011) stačí topit v krbu pár polínky dřeva kolem 4–6 hodin denně, pokud teploty neklesnou pod 10°C (duben 2011) přestáváme topit úplně, protože k vytápění stačí energie získaná ze slunce (okna, fasáda a střecha). „Celoročně zaplatíme za teplo a ohřev vody méně než dvacet tisíc Kč.“

JINÝ ÚHEL POHLEDU

Jednoduchý, dřevem pobitý dům u překrásného jezírka vypadá zvenčí sympaticky skromně a neokázale. Tento dojem se rázem změní po vstupu dovnitř. Přemíra nápadů – originalita sbíhavého trámového zastropení a vlnícího se interiéru hlavní obytné místnosti překvapí – v některých labilních jedincích může vyvolat i neklid.

Velká místnost skutečně připomíná někdejší mlýnici. Ještě že je vše zklidněno celoplošnou dřevěnou prkennou podlahou. Rozhodně dům zevnitř vypadá, že je dvakrát větší než zvenčí – je dost těžké tohoto dojmu docílit, neboť většinou tomu bývá naopak.

Moc pěkně je řešená zahrada a umístění domu v ní, včetně dlážděných cest a kamenných partií. Vážím si majitele za to, že zde ponechal staré ovocné stromy, které umocňují celkový harmonický vzhled a dojem, že tu dům takto stojí odjakživa.

Ing. arch. Věra Ottová